

Brief aan de informateurs

Waar kunnen patiënten op rekenen?

Wat kan ik zelf doen?

Welke ondersteuning kan ik krijgen?

Waar kan ik terecht voor goede zorg?

De Zorgbelofte

Samen voor goede, toegankelijke en betaalbare zorg

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum Utrecht, 22 april 2024
Ons kenmerk 2024-15
Voor informatie Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl
Onderwerp **Brief aan de informateurs**

Geachte heren Dijkgraaf en Van Zwol,

Deze weken spreekt u met partijen over de vorming van een nieuw kabinet en de inhoud van het regeerakkoord. De toenemende vraag naar zorg in relatie tot de beperkte middelen en capaciteit vragen om fundamentele politieke keuzes. Veel patiënten ervaren tekorten en beperkte toegang tot huisartsenzorg of staan op een wachtlijst voor ziekenhuis- en verpleeghuiszorg. En de zorg wordt voor meer mensen steeds lastiger te betalen door de stijgende en stapeling van zorgkosten.

Patiënten in Nederland moeten op goede zorg kunnen (blijven) rekenen. Patiëntenfederatie Nederland geeft u daarom in deze brief belangrijke aandachtspunten mee voor het nieuwe kabinet.

De Zorgbelofte: waar kunnen patiënten op rekenen?

Om tot passende zorg in Nederland voor patiënten te komen, zijn er concrete veranderingen nodig. Uit onderzoek¹ van de Patiëntenfederatie blijkt dat patiënten goed op de hoogte zijn van uitdagingen in de zorg. En dat 80% van de huidige patiënten zich zorgen maakt om de toekomst van hun zorg. Hoe ziet de zorg in Nederland er in de toekomst uit voor patiënten? Wat kunnen of moeten zij dan zelf doen? Welke ondersteuning kunnen zij krijgen? En waar kunnen zij terecht voor goede zorg? De Patiëntenfederatie is ervan overtuigd dat ondanks de steeds krappere wordende arbeidsmarkt en toenemende vergrijzing, de zorg voor patiënten niet minder hoeft te worden.

Wel moeten we de zorg met elkaar anders organiseren. Dat vraagt om veranderingen in de zorg vanuit de overheid, verzekeraars en zorgaanbieders. En ook patiënten en hun naasten zelf kunnen een rol spelen. Dit vraagt om een écht andere inrichting van ons zorglandschap. Waarin zorgverleners goed samenwerken, vanuit de patiëntvraag en vanuit één dossier. En waar beschikbare capaciteit, met hulp van digitale zorg en goede gegevensuitwisseling, optimaal ingezet wordt. Zodat mensen met een ziekte zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven en kwaliteit van leven hebben. De Patiëntenfederatie gaat daar graag samen met andere zorgpartijen mee aan de slag om dit invulling te geven. En daarbij zien we ook een belangrijke rol voor het nieuwe Kabinet.

¹ [Vier op de vijf patiënten maakt zich zorgen om de toekomst van hun zorg \(patientenfederatie.nl\)](#)

1. Zet in op toegankelijke en betaalbare zorg

Patiënten maken zich in de eerste plaats zorgen over de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de zorg. Door personeelstekorten vragen patiënten zich af of er in de toekomst nog wel voldoende zorg (in de buurt) beschikbaar is. Door de steeds maar stijgende kosten die patiënten kwijt zijn aan zorg, vragen patiënten zich ook af of ze de zorg over tien jaar nog wel kunnen betalen. Onder andere door bovenstaande ontwikkelingen denkt 70% van de patiënten uit ons onderzoek dat de zorg in Nederland over 10 jaar (veel) slechter is dan nu. Inzet van het nieuwe kabinet zou daarom gericht moeten zijn op:

- > **Pak wachtlijsten aan;** mensen moeten erop kunnen rekenen dat zij de noodzakelijke zorg tijdig krijgen. Daarom moet er landelijke regie komen om de wachtlijsten in de ziekenhuizen en in de langdurige zorg weg te werken. Zorg ook dat alle mensen in Nederland toegang hebben tot huisartsenzorg. En versimpel de toegang en ondersteuning van zorg die mensen thuis ontvangen. Zorg dat ouderen en andere mensen met een kwetsbare gezondheid tijdig kunnen rekenen op goede zorg en ondersteuning waarmee ze zo lang mogelijk veilig thuis kunnen blijven wonen.
- > **Stop de stapeling van zorgkosten;** mensen moeten erop kunnen rekenen dat zij de zorg die ze nodig hebben kunnen betalen. Dit is voor steeds meer mensen een probleem. Ze mijden zorg, met negatieve consequenties voor gezondheid en kwaliteit van leven. Daarom moet dit worden aangepakt: verlaag het verplicht eigen risico, schaf het vrijwillig eigen risico af, behoud het Wmo-abonnementstarief en beperk de eigen bijdragen voor zorg, hulpmiddelen en medicijnen. Zorg dat basismondzorg en fysiotherapie laagdrempelig beschikbaar en betaalbaar zijn.

2. Zet in op transparantie over kwaliteit van de zorg

Vanuit het zorgveld en ook in de politiek doorklinkt al langer de wens om regeldruk voor zorgverleners substantieel te verminderen. Patiëntenfederatie Nederland ondersteunt de ambitie om onnodige administratie en regeldruk te verminderen. Zodat meer tijd en werkplezier overblijft voor liefdevolle en kwalitatief goede en passende zorg voor patiënten en cliënten. Verminderen van administratie mag en hoeft echter niet ten koste te gaan van transparantie over de kwaliteit van zorg. De oproep vanuit het zorgveld om fundamentele keuzes te maken over toegang óf kwaliteit van zorg is wat ons betreft niet alleen onterecht, maar ook onnodig. Vanuit patiëntperspectief kan en mag van een keuze tussen kwaliteit óf toegang geen sprake zijn. Waardevolle concrete en meetbare kwaliteitsafspraken dreigen nu te verdwijnen in de behoefte om administratieve lasten te verminderen. Daardoor ontstaat er nóg minder inzicht in kwaliteit van zorg. Het is belangrijk dat het kabinet bevordert en waarborgt dat de kwaliteit van zorg objectief gemeten, gemonitord en waar nodig verbeterd wordt. Belangrijk is dat ook gekeken wordt naar winst die te behalen valt door betere gegevensuitwisseling, samenwerking en het voorkomen van onnodige zorg².

- > **Geef inzicht in de uitkomsten van zorg;** mensen moeten erop kunnen rekenen dat ze tijdig zinnige en passende zorg krijgen wanneer zij dat nodig hebben. En dat die zorg bijdraagt aan herstel en kwaliteit van leven. Waarbij de kwaliteit van die zorg en de uitkomsten van behandelingen inzichtelijk zijn. De overheid moet het voortouw nemen en zorgen dat kwaliteit van zorg objectief gemeten wordt en voor patiënten en cliënten transparant gemaakt wordt. Zodat zij een passende zorgverlener kunnen kiezen. En samen met hun zorgverlener(s) kunnen beslissen welke zorg voor hen passend is en toegevoegde waarde voor hun leven heeft.

² Zie ons onderzoek: [Patiënten ervaren regelmatig onnodige zorg, het gesprek hierover moet beter \(patientenfederatie.nl\)](#)

> **Geef patiënten een volwaardige stem in de zorg;** zorg dat het patiëntperspectief centraal staat bij de inrichting van passende zorg. Geef patiënten inspraak en een sterke positie bij veranderingen in de zorg. Dit mag niet vrijblijvend zijn. Patiëntparticipatie in de zorg moet wettelijk verankerd en goed gefaciliteerd worden. Dat vraagt ook om een ruimere financiering van patiëntenorganisaties. Zorg dat zij hun onmisbare rol kunnen vervullen bij de inrichting van passende zorg en op het terrein van voorlichting, ondersteuning, lotgenotencontact en belangenbehartiging.

De toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg in Nederland staat onder grote druk. Patiënten beginnen dat steeds meer te merken en maken zich daar steeds meer zorgen over. Om die zorgen weg te nemen zijn er fundamentele keuzes nodig. Die keuzes zijn niet altijd makkelijk, maar wel noodzakelijk om de zorg in Nederland toekomstbestendig te maken. Een aantal van die keuzes hebben wij in deze brief uiteengezet en onderbouwd. We vragen u deze punten mee te nemen in het regeerakkoord.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland